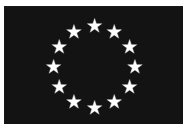

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ
2005/0268(CNS)

28.2.2006

*

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης της UNESCO για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης (5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

Εισηγήτρια: Christa Prets

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
πλειοψηφία των ψηφισάντων
- **I Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση)
πλειοψηφία των ψηφισάντων
- **II Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση)
*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης
πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για
απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
- *** Σύμφωνη γνώμη
*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός
από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161
και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ*
- ***I Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση)
πλειοψηφία των ψηφισάντων
- ***II Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση)
*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης
πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για
απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
- ***III Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση)
πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή.)

Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με **έντονους πλάγιους χαρακτήρες**. Η σήμανση με *απλά πλάγια* απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	6

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης της UNESCO για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης
(5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

(Διαδικασία διαβούλευσης)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου [COM(2005)0678]¹,
 - έχοντας υπόψη τη σύμβαση της UNESCO για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης, η οποία εγκρίθηκε στη Γενική Διάσκεψη της UNESCO στις 20 Οκτωβρίου 2005 στο Παρίσι,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 300 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και τα άρθρα 89, 133, 151, 181 και 181Α της συνθήκης ΕΚ,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 300 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο το Συμβούλιο πραγματοποίησε διαβούλευση με το Κοινοβούλιο (C6-0025/2006),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 51 και το άρθρο 83 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας,
1. εγκρίνει τη σύναψη της σύμβασης της UNESCO για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, καθώς και στην UNESCO.

¹ EE C ... της ..., σ.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η σύμβαση της UNESCO

Στο ψήφισμα που εξέδωσε στις 14 Ιανουαρίου 2004 σχετικά με τη διατήρηση και την προαγωγή της πολιτιστικής πολυμορφίας: ο ρόλος των ευρωπαϊκών περιφερειών και των διεθνών οργανισμών όπως της UNESCO και του Συμβουλίου της Ευρώπης, και στο ψήφισμα που εξέδωσε στις 14 Απριλίου 2005 σχετικά με μια σύμβαση για την προστασία της πολυμορφίας του πολιτιστικού περιεχομένου και της καλλιτεχνικής έκφρασης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεώρησε σημαντικό να αναγνωρίσει την πολιτιστική πολυμορφία στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου με την έγκριση σύμβασης της UNESCO, και υποστήριξε ένθερμα τη διττή φύση – πολιτιστική και οικονομική – των πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για την μεταγενέστερη απόφαση του Συμβουλίου να δώσει εντολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με την UNESCO εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Επιπλέον, συνεχάρη την Επιτροπή και το Συμβούλιο για την εκτέλεση της εντολής τους, γεγονός που επέτρεψε στην Επιτροπή να διαπραγματευθεί τη σύμβαση εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των 25 κρατών μελών, και να επισπεύσει την όλη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Αρκετές φορές, η Επιτροπή Πολιτισμού εξέτασε την πρόοδο των διαπραγματεύσεων και τον αποτελεσματικό ρόλο της Επιτροπής σε σχέση με αυτές και, επίσης, ζήτησε την ταχεία κύρωση εκ μέρους των κρατών μελών της ΕΕ.

Πρόοδος ως προς τη σύμβαση

Η παρούσα σύμβαση είναι προϊόν μακράς διαδικασίας ωρίμανσης και έντονων διαπραγματεύσεων. Σύμφωνα με την άποψη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αξίζει να γίνει μνεία των σημαντικότερων βημάτων που οδήγησαν σε αυτό το σημείο.

1. Η Παγκόσμια Διακήρυξη της UNESCO για την πολιτιστική πολυμορφία, της 2ας Νοεμβρίου 2001.
2. Η συνάντηση ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων μεταξύ Δεκεμβρίου του 2003 και Μαΐου του 2004, με σκοπό την κατάρτιση ενός πρώτου προκαταρκτικού σχεδίου σύμβασης.
3. Μια σειρά διακυβερνητικών συναντήσεων, οι οποίες ξεκίνησαν τον Σεπτέμβριο του 2004, προκειμένου να οριστικοποιηθεί το προκαταρκτικό σχέδιο σύμβασης και έκθεσης.
4. Η απόφαση του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2004, να δώσει εντολή στην Επιτροπή να διαπραγματευθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τα μέρη του σχεδίου σύμβασης της UNESCO τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Κοινότητας.
5. Η σύμβαση εγκρίθηκε από τη γενική διάσκεψη της UNESCO στις 20 Οκτωβρίου 2005 στο Παρίσι.

Μια νέα νομική πράξη στο διεθνές δίκαιο

Η σύμβαση της UNESCO στοχεύει στην προώθηση και την προστασία της πολυμορφίας του

πολιτιστικού περιεχομένου και της καλλιτεχνικής έκφρασης και αποβλέπει στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και της υιοθέτησης πολιτιστικών πολιτικών και κατάλληλων μέτρων για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης, καθώς και στην ενθάρρυνση ευρύτερων διεθνών πολιτιστικών ανταλλαγών.

Σε διεθνές επίπεδο, η σύμβαση θεσπίζει την αναγνώριση του κυρίαρχου δικαιώματος των κρατών και των κυβερνήσεων να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν πολιτιστικές πολιτικές, καθιστώντας εφικτή την ανάπτυξη των δικών τους πολιτιστικών τομέων.

Η σύμβαση αναγνωρίζει ότι η πολιτιστική πολυμορφία ενισχύεται από την ελεύθερη διακίνηση ιδεών και τονίζει, για άλλη μια φορά, τη σημασία που έχουν η ελευθερία της σκέψης και η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης. Επιπλέον, αναγνωρίζει το δικαίωμα των κρατών να εγκρίνουν πολιτικές για τον οπτικοακουστικό τομέα και να ενισχύουν τις σχετικές βιομηχανίες τους. Επισημαίνει και πάλι το σημαντικό ρόλο των δημοσίων υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων για την πολιτιστική πολυμορφία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης.

Τονίζει τους δεσμούς μεταξύ πολιτισμού, ανάπτυξης και διαλόγου, και δημιουργεί καινοτόμο πλατφόρμα διεθνούς συνεργασίας σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης.

Η σύμβαση, αναγνωρίζοντας τη διακριτή φύση των πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών ως φορέων αξιών και ταυτότητας, εξασφαλίζει ότι θα υπερβούν την εμπορική τους διάσταση, νομιμοποιώντας, με αυτόν τον τρόπο, τις εθνικές και διεθνείς πολιτιστικές πολιτικές.

Ως προς αυτό αξίζει να επισημανθεί ότι η σύμβαση, η οποία δεν υπάγεται σε άλλες Συνθήκες ή διεθνείς συμφωνίες, τις συμπληρώνει, απαιτώντας από τα διαπραγματευόμενα και/ή συμβαλλόμενα μέρη να εξετάσουν τους στόχους της πολιτιστικής πολυμορφίας.

Η σύμβαση θα χρησιμοποιείται επίσης σαν διεθνές φόρουμ όπου θα εξετάζονται οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η πολυμορφία της πολιτιστικής έκφρασης και ο ευαίσθητος κλάδος των πολιτιστικών πολιτικών που την υποστηρίζουν. Επιπλέον, θα καταστεί μοχλός συνεργασίας με χώρες που επιδιώκουν να δημιουργήσουν βιώσιμο πολιτιστικό κλάδο στο έδαφός τους.

Η διαδικασία κύρωσης και θέσης σε ισχύ

Η σύμβαση αρχίζει να ισχύει τρεις μήνες μετά την κύρωσή της στα 30 συμβαλλόμενα κράτη.

Η εισηγήτρια κρίνει αναγκαίο να επισημάνει ότι η ταχεία κύρωση από μεγάλο αριθμό μερών θα επιτρέψει στη σύμβαση να αρχίσει να ισχύει και να λάβει τη δέουσα θέση στο διεθνές νομικό σύστημα και, ως εκ τούτου, οι στόχοι της και τα μέσα για την επίτευξή τους θα αναγνωριστούν.

Η κύρωση της σύμβασης της UNESCO από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα 25 κράτη μέλη της το συντομότερο δυνατόν δεν θα εξασφαλίσει μόνο τη θέση της σε ισχύ, αλλά και θα στείλει βαρυσήμαντο πολιτικό μήνυμα σχετικά με τη μείζονα προσήλωση της Ευρώπης στην πολιτιστική πολυμορφία.

Σε αυτό το πλαίσιο, η εισηγήτρια συγχαίρει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έκδοση, στις 21 Δεκεμβρίου 2005 (δύο μήνες μετά την έγκριση της σύμβασης από τη Γενική Συνέλευση της UNESCO), της παρούσας πρότασης απόφασης του Συμβουλίου, η οποία ανοίγει το δρόμο για την κύρωση από την Κοινότητα.

Η έγκριση της σύμβασης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα πρέπει να θεωρηθεί πρόσκληση προς τα κράτη μέλη να επισπεύσουν τις δικές τους εθνικές διαδικασίες κύρωσης.

Για να ληφθεί η απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης της UNESCO στις 18 Μαΐου 2006, στο πλαίσιο της συνεδρίασης του Συμβουλίου "Παιδεία και Πολιτισμός", η εισηγήτρια τονίζει τη σημασία της στήριξης και της προώθησης της ταχείας κύρωσης της σύμβασης στα κράτη μέλη και, ως προς αυτό, παροτρύνει την αυστριακή προεδρία και την Επιτροπή να προωθήσουν ενεργά την κύρωση από όλα τα κράτη μέλη.

Η εισηγήτρια φρονεί επίσης ότι είναι σημαντικό τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά την κύρωση της σύμβασης από τρίτες χώρες, προκειμένου η σύμβαση να συγκεντρώσει κρίσιμη μάζα συμβαλλομένων κρατών, κάτι που θα την καθιστούσε μείζονα διεθνή νομική πράξη.

Κοινή κύρωση από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη

Απαιτείται κοινή κύρωση της σύμβασης από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη.

Το άρθρο 27 της σύμβασης προβλέπει τη δυνατότητα για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να γίνει συμβαλλόμενο μέρος και να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στα όργανα της σύμβασης, ιδιαίτερα στη διάσκεψη των μερών που θεσπίζεται στο άρθρο 22 της σύμβασης.

Στο άρθρο 26 της σύμβασης διευκρινίζεται ότι η κύρωση, η αποδοχή, η έγκριση ή η προσχώρηση κρατών είναι αναγκαίες και θα πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αντίστοιχες θεσμικές διαδικασίες τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση άρθρωσε ενιαίο λόγο στην UNESCO

Αξίζει να σημειωθεί ότι η σύμβαση αποτέλεσε αντικείμενο κοινής διαπραγμάτευσης από την Επιτροπή, εξ ονόματος της Κοινότητας, και από την Προεδρία του Συμβουλίου, εξ ονόματος των κρατών μελών, καθώς και ότι για πρώτη φορά η Ευρωπαϊκή Κοινότητα απευθύνθηκε στην UNESCO με ενιαία φωνή. Η ταχεία κύρωση στο πλαίσιο της ΕΕ θα πρέπει να θεωρείται λογική συνέχεια της σταθερής προσήλωσης της Κοινότητας στις διαπραγματεύσεις και σαφής ένδειξη της βούλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προαγάγει την αρχή της πολιτιστικής πολυμορφίας σε διεθνές επίπεδο.

Ο αντίκτυπος της σύμβασης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η σύμβαση, που είναι η πρώτη σύμβαση αυτού του είδους στις διεθνείς σχέσεις, παρέχει τη βάση για την παγκόσμια διακυβέρνηση σε πολιτιστικά θέματα και θα επηρεάσει πολλαπλά το κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, θα εξετάζει θέματα συναφή με τις εμπορικές πολιτικές, την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, αγαθών και υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την πολιτική για

τον οπτικοακουστικό τομέα και τα μέσα ενημέρωσης (δηλαδή την οδηγία «Τηλεόραση χωρίς σύνορα» και το πρόγραμμα MEDIA), καθώς και αναπτυξιακές πολιτικές.

Σε σχέση ιδίως με τις διεθνείς συμφωνίες, η εισηγήτρια καλεί την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να μην απελευθερώσει τις οπτικοακουστικές και πολιτιστικές υπηρεσίες, αλλά να μείνει εντός των πλαισίων της συγκεκριμένης εντολής που της δόθηκε από το Συμβούλιο το 1999: «Η Ένωση εξασφαλίζει κατά τις προσεχείς διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ, όπως στο Γύρο της Ουρουγουάης, τη δυνατότητα της Κοινότητας και των κρατών μελών της να διαφυλάττουν και να αναπτύσσουν τις πολιτικές τους στον πολιτιστικό και οπτικοακουστικό τομέα για τη διατήρηση της πολιτιστικής τους πολυμορφίας».

Εφαρμογή της Σύμβασης

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα παρακολουθεί με μεγάλη προσοχή την εφαρμογή της σύμβασης της UNESCO από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη.

Η εισηγήτρια τονίζει ιδιαίτερα ότι η στενή παρακολούθηση της εφαρμογής της σύμβασης από τις κυβερνήσεις, τα συμβαλλόμενα κράτη και την κοινωνία των πολιτών είναι καθοριστική και αναγκαία. Επιπλέον, η εισηγήτρια παροτρύνει την Επιτροπή να θεσπίσει διαδικασία για την παρακολούθηση της εφαρμογής της σύμβασης, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η εισηγήτρια εφιστά ιδίως την προσοχή στο σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η κοινωνία των πολιτών όσον αφορά την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης. Ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη των στόχων της σύμβασης.

Τέλος, η εισηγήτρια καλεί επίσης το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εμπλέξουν πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να το ενημερώνουν για οποιαδήποτε δράση πρόκειται να ληφθεί στο μέλλον σε σχέση με τη σύμβαση της UNESCO.